

sobem. Zmateční stížnost jest v tom i onom směru v nepravu. V rozsudkovém zjištění, podle něhož obžalovaný na J-ovi přímo peněz nežádal, čekal však jeho nabídku, nalézací soud právem neshledal překážky, která by byla bránila rozsudkovému závěru, podle něhož obžalovanému šlo o to, by také na J-ovi vynutil úplatu za to, že případ neudá a vydá J-ovi prvopis dopisu, obsahujícího jeho obvinění, a na tomto závěru zbudovanému výroku rozsudkovému, podle něhož obžalovaný také vyhrožoval J-ovi, by na něm vynutil zaplacení určité peněžité částky. Zjišťuje se rozsudek, že obžalovaný poslal J-ovi opis dopisu Marie J-ové, v němž byl J. obviňován, že dal těhotné s ním J-ové nějaké jedy k vyhnání plodu a že jí dal porodní bábou K-ovou plod vyhnatí, s vyzváním, by odpověděl do tří dnů, co je na věci pravdy, že asi za týden psal mu podruhé, hroze mu, že, neodpoví-li, dá to na patřičné místo, že však, bude-li J. chtít, vydá mu obžalovaný original (dopisu J-ové) a že posléze při osobní obapolné schůzce řekl J-ovi, že, neudá-li věc J. sám, učiní to on (obžalovaný). Rozhodovací důvody zdůrazňují, že obžalovaný, zadržev pro sebe prvopis dopisu, jehož obsah znal a o jehož účelu věděl, pohroziv J-ovi, že to dá na patřičné místo, projeviv však zároveň ochotu, že mu vydá prvopis, jehož vydání však potom odepřel, takto věc úmyslně protahoval, s trestním udáním otálel a vyčkával, by na jmenovaném vynutil zaplacení nějaké peněžité částky. Za tohoto stavu věci zmateční stížnost neprávem spatřuje v počínání si obžalovaného pouhé trpné čekání a pohřešuje v něm rovněž neprávem povahu kladné činnosti, její ostatní vývody pak nejsou v podstatě ničím jiným než podle §§ů 258, 288 čís. 3 tr. ř. nepřipustným brojením proti soudcovskému přesvědčení a na něm zbudovanému rozsudkovému zjištění, podle něhož bylo účelem počínání obžalovaného i vůči J-ovi, dostati od něho nějakou odměnu za to, že případ neudá, a vynutití také na něm zaplacení určité peněžité částky.

Další námitka zmateční stížnosti, že 150 Kč, žádaných obžalovaným, mělo býti náhradou za ztracený čas, směřuje proti rozsudkovému výroku zřejmě jen, pokud jím byl obžalovaný uznán vinným zločinem vydírání, spáchaným na Amalii K-ové. Že by byl obžalovaný žádal od K-ové právě 150 Kč, rozsudek nezjišťuje, nýbrž že k ní pronesl slova: »Jsem obchodníkem a několik dní jsem již zůstal doma; dáte-li mi za každý ztracený den 50 Kč, tak to neudám«, načež mu K-ová odvětila, že mu nekázala, by pro tu věc zůstával doma. Rozsudek vychází zřejmě a to právem z názoru, že obžalovanému nepřislušel právní nárok na nějaké peněžní plnění oproti K-ové ani tehdy, kdyby byl měl na mysli i jen náhradu za čas, který zmařil tím, že jej vynaložil na věc, kterou způsobem, jakým se stalo, obstarávati nebyl ani podle zákona povolán ani k tomu nikým, zejména K-ovou zjednan.

Čís. 2361.

Nejde-li o zvláštní trestní sazbu, podmíněnou některou v zákoně jmenovitě uvedenou složkou skutku, rozhoduje o délce promlčecí doby (§§y 228, 532 tr. zák.) nejprísrnější způsob trestu na svobodě (nejvyšší

výměra peněžitého trestu), na nějž soud může podle zákona uznati.

Přečiny podle §u 14 čís. 3 a 5 zákona na ochranu republiky promlčují se v jednom roce.

(Rozh. ze dne 29. dubna 1926, Zm I 92/26.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl po ústním líčení zmateční stížnosti státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Chebu ze dne 21. ledna 1926, jímž byl obžalovaný podle §u 259 čís. 3 tr. ř. sprostěn z obžaloby pro přečin podle §u 14 čís. 3 a 5 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., zrušil napadený rozsudek jako zmatečný a věc vrátil nalézacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Rozsudek soudu první stolice sprostňuje obžalovaného z obžaloby z důvodu promlčení zažalovaného skutku řídě se názorem, že promlčecí lhůta činí při přečinech §u 14 čís. 3 a čís. 5 zákona na ochranu republiky tři měsíce, jelikož jest na tyto přečiny stanoven trest prostého vězení a nalézací soud neměl by vzhledem na skutkový podklad obžaloby přečiny, by uznal vedle hlavního trestu také podle §u 29 zákona na trest peněžité; neboť čin nebyl spáchán ani ze zjištěnosti, ani v úmyslu poškodit republiku, a jest uvážiti dále, že obecný trestní zákon nezná vůbec současného ukládání hlavního trestu na svobodě a dodatkového trestu, takže dlužno za to míti, že hlavní trest musí býti vždycky trestem přísnějším, podle něhož se řídí promlčecí lhůta, i kdyby se použilo předpisů trestního zákona na takové hromadění trestů. Právem napadá zmateční stížnost veřejného obžalobce — uplatňujíc důvod zmatečnosti podle čís. 9 písm. b) §u 281 tr. ř. — názor nalézacího soudu o promlčecí lhůtě jako právně mylný. Podle §u 532 tr. zák. má tříměsíční promlčecí lhůta místo jen při trestných činech, na něž stanoveno za nejvyšší trest prosté vězení bez zotřetí nebo pokuta do 100 Kč. Proto jest s hlediska jak této, tak i druhé, šestiměsíční lhůty promlčecí — nejde-li o zvláštní trestní sazbu podmíněnou některou složkou skutku v zákoně jmenovitě uvedenou, jaké v projednávaném případě tu není — rozhodným nejprísrnější způsob trestu na svobodě, pokud se týče nejvyšší výměra trestu na penězích, na nějž může soud podle příslušného místa zákona uznati, a nezáleží na tom, zda by soud tohoto zákonného zmocnění — přihlížeje k zvláštním okolnostem případu — při potrestání souzeného skutku vyčerpal, čili nic, nehledíc ani k tomu, že § 29 zákona na ochranu republiky — jak vyplývá ze slova »zejména« — zmocňuje soud k uložení vedlejšího trestu na penězích bezvýjimečně, nikoliv, jak patrně míní nalézací soud, jen za předpokladů v rozhodovacích důvodech uvedených. Pro určení promlčecích lhůt trestných činů normovaných zákony, jimiž byl obecný zákoník trestní doplněn a změněn, jest bez významu, že trestní zákonník nezná hromadění trestů na svobodě a na penězích. Rozhodným jest, že taková kumulativní trestní sazba stanoví na dotýčný trestný čin větší trest, než jakým jest trest na svobodě sám o sobě, ze-

jména tříměsíční lhůtou předpokládaný trest jednoduchého vězení bez zostření, a že v kumulativně stanoveném trestu na penězích nelze shledati pouhé zostření prostého vězení, o němž mluví věta o šestiměsíční lhůtě a jež nedodává prostému vězení tíhy větou o jednoroční lhůtě předpokládané, protože (vedlejší) trest na penězích není z prostředků zostření vězení v §u 253 tr. zák. výlučně uvedených. S hlediska §u 532 tr. zák. není posléze trest na svobodě přísnějším (těžším) trestem oproti trestu na penězích v tom smyslu, že by se při hromadění trestů řídila promlčecí lhůta bezvýminečně podle trestu na svobodě (hlavního trestu samého o sobě). Naopak dlužno v kumulaci trestu na penězích s trestem na svobodě spatřovati po rozumu §u 250 tr. zák., jinaké zostření trestu (zejména hlavního trestu), než pouhé zostření vězení, takže v takové kumulativní sazbě trestní jde o stanovení přísnějšího, většího trestu než jakým jest zostřené vězení prvního stupně a tím více než jakým jest jednoduché vězení bez zostření. Tomu svědčí též úvaha, že při alternativním stanovení trestů jednoduchého vězení a na penězích rozhoduje podle jasného znění §u 532 tr. zák. vrchní hranice trestu na penězích, je-li vyšší než 100 pokud se týče 400 Kč, takže na př. pro přestupek §u 431 tr. zák. platí promlčecí lhůta jednoho roku, ač tam alternativně stanoven trest jednoduchého vězení bez zostření. Se zřetelem na § 29 zákona na ochranu republiky dlužno proto promlčecí lhůtu přečinu §u 14 čís. 3 a 5 zákona určití dobou jednoho roku. Rozsudek první stolice, který sprostřuje obžalovaného z obžaloby z důvodu, že od doby, kdy skutek spáchán (28. června 1925) do doby, kdy nařídil vyšetřující soudce oběslání obžalovaného (7. října 1925), uplynula delší doba, než tři měsíce, spočívá na nesprávném výkladě zákona co do otázky, zda jest tu některá skutečnost, pro kterou skutek přestal býti trestným. Proto bylo rozsudek z důvodu §u 281 čís. 9 písm. b) tr. ř. zrušiti a, jelikož nejsou v něm zjištěny skutečnosti, které při správném výkladě zákona mají tvořiti podklad nálezu, vrátiti věc nalézacímu soudu k opětovnému projednání a rozhodnutí.

Čís. 2362.

Pro pojem »svěření« (§ 132 tr. zák.) stačí skutečný poměr, který ukládá svědci již podle všeobecných pravidel a názorů životních, by bděl nad mravní neporušeností svedené; spadá sem poměr pachatele k dceři jeho hospodyně.

Ke skutkové podstatě zločinu podle §u 127 tr. zák. stačí, jde-li o dívku tak nedospělou, že soulož není možná, již samo podniknutí soulože.

(Rozh. ze dne 30. dubna 1926, Zm I 908/25.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Lito-